Seutukaupunkien elinvoiman ja taloudellisen kasvuun tarvittavat lisätoimet

Eduskunnan tarkastusvaliokunta: Savonlinnan näkökulma

8.2.2019

Savonlinnan kaupunki

Esitämme, että eduskunnan valiokunnat jatkossa mahdollistavat alueiden kuulemisen videoneuvotteluyhteyksien välityksellä.

Elinvoiman turvaaminen seutukeskuksissa: haasteet 2019-2023

1) Koulutuspalveluiden keskittyminen maakuntakeskuksiin
2) Työvoiman saatavuus
3) Valtion toimintojen siirtyminen pois seutukeskuksista
4) Alueiden houkuttelevuus yrityksille johtuen rakennemuutoksesta
5) Teollisuus- ja asuinkiinteistöjen vakuusarvot
6) Saavutettavuus ja liikenneyhteydet
7) Valtion päätöksenteko ei ota huomioon seutukaupunkien strategisia tarpeita

Elinvoiman turvaaminen: kaupunkistrategiaan perustuva aluekeskusohjelma ja kasvusopimus

- Seutukaupungin ja valtion välinen kasvusopimus, jossa valtio sitovasti sopii seutukaupungin kanssa yhteisistä askeleista, joilla seutukaupunki varmistaa strategisten kasvuhankkeiden toteutumisen.

- Rakennerahastovarojen kohdentaminen seutukunnille asukaslukuperusteisesti
  - Ohjelman resurssit kohdennettaisiin 90% asukaslukuun ja 10% tuloksiin perustuen
  - Kaupungin tulee voida itse suunnata ohjelmavarat omiin tunnistettuihin vahvuuksiin perustuen strategiansa mukaisesti
  - Suoraviivaistaisi päätöksentekoa ja toimeenpanoa

- Kasvusopimuksen perustana kunkin seutukaupungin tunnistetut vahvuudet ja kaupunkistrategia
  - Case Savonlinna: teollisten työntekijöiden osuus väestöstä on suurempi kuin kokomaassa.
  - Seutukaupungit ovat teollisen Suomen selkäranka, ja tästä syystä on koko Suomen etu, että seutukaupungit tarjoavat globaalisti kilpailukykyisen toimintaympäristön (Osaava työvoima, investointien rahoitus, sujuvat ympäristö- yms lupaprosessit jne.)

Elinvoiman turvaaminen: Toimenpiteitä – koulutus ja osaaminen

- Seutukaupunkien osaamis- ja koulutusrakenteita pitää vahvistaa pitkäjänteisellä kasvusopimuksella, jolla valtio sitoutuu elinkeinoministeriön ja opetus- ja kulttuuriministeriön toimialoilla. Savonlinnassa on Teknologiapuisto, jonka tutkimus- ja tuotekehitystoiminta on tuottanut jo yli 100 milj. euron liikevaihdon teknologia-alan yrityksiin. Yksi kriittinen tekijä on turvata keskittymässä insinöörikoulutus sekä valtion mukaantulo biotuotetekniikka keskukseen.
- AMK-koulutuksen järjestäminen paikkakunnalla kasvuyritysten tarpeisiin (sisällytetään OKM-AMK rahoitussopimukseen). Case sähköinsinöörikoulutus Savonlinnassa 2019, näiden kaltaisten rahoitus OKM:n strategisesta rahoituksesta.
- Teollisten ja matkailuinvestointihankkeiden rahoituksen varmistaminen Finnveran lisätakauksella, joka kattaa vakuusarvojen eron kasvukeskusten ja seutukaupunkien välillä. (ei vääristä kilpailua)
- Strateginen yhteistyö työvoimakoulutuksessa TE-toimiston, paikallisten koulutuksen järjestäjien, seutukaupungin välillä kasvuyritysten henkilöstön saannin turvaamiseksi.
- Toteutetaan uudenlainen mahdollisuus työskennellä valtion palveluksessa ja asua seutukaupungissa. Hyödynnetään digiteknologiaa ja olemassa olevaa infrastruktuuria. Toteutetaan pilotti Savonlinnassa ja tarjotaan mahdollisuutta valtion hallinnon työntekijöille työntekoon Suomen kauneimmassa kaupungissa.

Elinvoiman turvaaminen: Toimenpiteitä

- Alueellistamisella vahvistetaan alueen vahvuuksia ja niihin perustuvia klustereita, esim. Savonlinnan vahvuus on metsäklusteri ja museoklusteri, joita vahvistamaan voisi alueellistaa valtion näiden alojen tehtäviä.
- Visit Finlandin toimipisteen sijoittaminen Savonlinnaan tukee koko Saimaan alueen kasvua kansainvälisesti merkittäväksi luonto- ja kulttuurimatkailukohteeksi
- Saavutettavuuden parantaminen: Parikkala-Syvänoron rajanylityspaikan kansainvälistäminen luo välittömästi kasvunäkymät rakentamisen ja palvelualojen yritystoiminnalle.
- Seutukaupunkien väestökehitys ja rakennemuutokset ovat johtaneet selkeään epätasa-arvoon kansalaisten välillä kunnallisverotuksessa kasvukeskusten ja seutukaupunkien välillä. Oikaisu tulisi tehdä valtionosuusjärjestelmässä, koska nykyinen tilanne kiihdyttää muuttoliikettä maan sisällä ja näin heikentää teollisuuden toimintaedellytyksiä seutukaupungeissa.

Lisätiedot:

Savonlinnan kaupunki

Kaupunginjohtaja Janne Laine
puh. 044 417 4001, email: janne.laine@savonlinna.fi